Lausunto 5.5.2025

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Lausunto asiasta U 13/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista (COM(2025) 81 final) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta (COM(2025) 87 final)

Pyydettynä lausuntona otsikkoasiasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleisesti ottaen Metsäteollisuus ry kannattaa asianomaisten direktiivien keventämistä ja muuttamista yrityksille selvempään ja paremmin käytännössä sovellettavaan muotoon.

Metsäteollisuus tukee valtioneuvoston lähtökohtaista kantaa kestävyysraportointia koskeviin ehdotuksiin. Metsäteollisuus ry katsoo myös, että poikkeukset pk-yritysten tiedonantovelvoitteen laajuuteen tulee määritellä yksiselitteisesti, jotta yritysten tasavertaiset toimintaedellytykset ja oikeusvarmuus turvataan.

Yritysvastuudirektiivin osalta Metsäteollisuus ry kannattaa haitallisten vaikutusten arvioinnin rajaamista lähtökohtaisesti yrityksen suoriin liikekumppaneihin sääntelyn selkeyden ja noudatettavuuden kannalta. Samoin Metsäteollisuus ry kannattaa valtioneuvoston lähtökohtaista kantaa, jonka mukaan toimenpiteiden arviointifrekvenssin poikkeukset viiden vuoden säännöstä tulee määritellä riittävän tarkasti. Kannatamme myös valtioneuvoston lähtökohtaista kantaa siviilioikeudellista vastuuta koskevien säännösten osalta, sekä painotusta komission ohjeistusten laatimisen merkityksestä.

Metsäteollisuus ry kannattaa yritysvastuudirektiivin ilmastosuunnitelmaa koskevaa muutosesitystä, koska se yhdenmukaistaa sääntelyä, kuten myös seuraamusmaksun enimmäismäärän vähimmäistason poistoa sekä liikesuhteen purkamisvelvoitteen poistoa viimesijaisena keinona.

Metsäteollisuuden tuotteet eivät kuulu hiilirajamekanismin soveltamisalaan, mutta toimiala seuraa tiiviisti hiilirajamekanismin käyttöönottoa ja jatkokehitystä. Hiilirajamekanismin keskeisenä tehtävänä on ehkäistä hiilivuotoa ja siten tuotannon siirtymistä EU:n ulkopuolelle. Hiilirajamekanismi korvaa vuodesta 2026 alkaen vaiheittain nykyisen hiilivuodon ehkäisyyn

Lausunto 5.5.2025

tähtäävän päästöoikeuksien ilmaisjaon hiilirajamekanismin soveltamisalaan kuuluvilla toimialoilla.

Vuoden 2025 loppupuolella komissio tulee esittämään kattavan hiilirajamekanismin tarkasteluraportin, jossa arvioidaan mekanismin laajentamista uusille päästökauppajärjestelmän sektoreille sekä alavirran tuotteiden ottamista mukaan sääntelyn piiriin. Vientiteollisuuden näkökulmasta on tärkeää, että samalla tarkastellaan myös vientihyvityksen lisäämistä mekanismiin, joka siitä toistaiseksi puuttuu.

Komission nyt ehdottamien muutosten tavoitteena on asetuksen toimeenpanon yksinkertaistaminen ja tehostaminen. Keskeiset muutosehdotukset liittyvät CBAM-tuonnin kynnysarvoon, jota sovelletaan tuonnin CBAM-velvollisuuden määrityksessä sekä CBAM-todistusten myynnin ja takaisinoston järjestämiseen ja alkamisajankohtaan. Komission vaikutustenarvion mukaan CBAM-tuonnin kynnysarvon muuttaminen poistaisi raportointivelvoitteet 90 prosentilta maahantuojista, mutta soveltamisalaan kuuluvista päästöistä katettaisiin edelleen 99 prosenttia.

Metsäteollisuus näkee positiivisena muutokset hiilirajamekanismin hallinnollisen taakan pienentämiseksi ja sääntelyn yksinkertaistamiseksi. Tärkeää on, että EU:ssa toimivalle teollisuudelle taataan tasainen pelikenttä suhteessa EU:n ulkopuoliseen teollisuuteen.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja